

WERKDOCUMENT

GLOBAAL PROGRAMMA VAN EISEN
GROENGEBIED 2.P.

Programmering Almere-Stad

1980-313 Ca

november

R
13778

IR
13778

5201

STERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT
RIJKSDIENST VOOR DE IJSELMEERPOLDERS
SMEDINGHUIS - LELYSTAD

5281

INHOUD	<u>Blz.</u>
1. INLEIDING	5
1.1. <u>Groengebieden in Almere-Stad</u>	5
1.2. <u>Functies van de groengebieden</u>	6
2. HET GEBIED 2.P	6
2.1. <u>Ligging en begrenzing</u>	6
2.2. <u>Oppervlakte en randvoorwaarden</u>	6
2.3. <u>Ontsluitingseisen</u>	7
3. BESTEMMINGEN IN HET GEBIED 2.P.	8
3.1. <u>Inleiding</u>	8
3.2. <u>Bestemmingen op buurt- en wijkniveau</u>	8
3.2.1. <u>Het parkgebied</u>	8
3.2.2. <u>Volkstuinen</u>	8
3.2.3. <u>Tennisbanencomplex</u>	9
3.3. <u>Voorzieningen op stadsniveau</u>	9
3.3.1. <u>De Zuigerplas BZ 14</u>	9
3.3.2. <u>Kinderboerderij annex natuur-educatiecentrum</u>	10
3.3.3. <u>Pony-manege</u>	10
3.3.4. <u>Midgetgolfbaan</u>	10
3.3.5. <u>Sportpark</u>	11
3.3.6. <u>Reserveringen</u>	11
3.3.7. <u>Watersportcentrum</u>	11
3.3.8. <u>Horeca-vestiging</u>	11

1. INLEIDING

1.1. Groengebieden in Almere-Stad

De plannen betreffende de ontwikkeling van Almere-Stad hebben betrekking op een gebied van ca. 2.500 ha (hierbij is een groot deel van het centrale middengebied tussen Almere-Stad en Almere-Haven meegerekend). Dit gebied dient in het jaar 2000 plaats te bieden aan 80.000 à 100.000 mensen om er te wonen, te werken, zich te ontspannen en te ontplooiën, zowel binnenshuis als buiten in de openlucht.

Ten behoeve van de openlucht-recreatie zijn in het plan ca. 800 ha gereserveerd, zoals onderstaande tabel nog eens laat zien (zie structuurschema Almere-Stad).

Ruimtegebruik van de belangrijkste bestemmingen in Almere-Stad (2000)

woongebieden (incl. buurtgroen en voorz.)	ca. 1.000 ha
centrumgebied	ca. 50 ha
werkgebieden	ca. 350 ha
verbindingen	ca. 250 ha
recreatieve gebieden	ca. 800 ha
bijzondere bestemmingen	ca. 50 ha
Totaal	ca. 2.500 ha

Wel moet worden opgemerkt, dat in het kader van de structuurplan-procedure veel commentaar is geleverd op de grote hoeveelheid (800 ha) groengebieden. De kans dat aanzienlijk minder groen op het uiteindelijke structuurplan Almere-Stad overblijft, moet niet worden uitgesloten. Voorlopig echter kunnen de genoemde 800 ha, hoofdzakelijk bestemd voor recreatieve doeleinden, als volgt verder worden onderverdeeld:

Verdeling ruimtegebruik recreatieve gebieden

sportvoorzieningen	ca. 100 ha (bruto)
volkstuinen	ca. 100 ha
watergebieden, bossen en parken	ca. 400 ha
overige recreatieve voorzieningen	ca. 100 ha
buffergroen	ca. 100 ha
Totaal	ca. 800 ha

Bij het opstellen van de plannen is ervan uitgegaan, dat zoveel mogelijk voorzieningen op zo kort mogelijke afstand van de gebruikers moeten worden gesitueerd. Dit principe geldt niet alleen voor de winkelvoorzieningen, maar ook voor de recreatievoorzieningen. Er is daarom een aantal groengebieden geprojecteerd, die vanuit de buitenruimte tot diep in Almere-Stad binnendringen, zodat vanuit iedere plaats in de stad te voet één of meerdere groengebieden binnen korte tijd (5 à 10 minuten) te bereiken zijn.

Kaart 1 brengt deze gebieden nogmaals in beeld.

Deze notitie betreft één dezer groengebieden, het gebied 2.P. Ze dient te worden gezien in het licht van een totaal overzicht van gewenste voorzieningen in de groengebieden van Almere-Stad.

1.2. Functies van de groengebieden

De groengebieden in Almere-Stad zijn in principe voor meerdere doeleinden bestemd. Ze dienen op verschillende niveaus een functie te kunnen vervullen. In de eerste plaats op buurt- en wijkniveaus. De bewoners van de omliggende woongebieden zullen voor het bedrijven van een aantal recreatieve activiteiten behoefte hebben aan een mogelijkheid daartoe in de nabijheid van hun buurt. Enkele van deze activiteiten zijn: wandelen, hond uitlaten, balletje trappen, in het gras liggen of zitten, tent opzetten/proberen, zonnebaden, ravotten, spelen, spelevaren, vissen, kijken, fotograferen, vrijen, schaatsen, sleeën, e.d.

In de tweede plaats dienen de groengebieden een stadsdeel- en stedelijke functie te kunnen vervullen. Hierbij wordt gedacht aan voorzieningen die één of enkele keren in de stad voorkomen om daar - al of niet in georganiseerd verband - recreatieve activiteiten te bedrijven, zoals b.v. de sportbeoefening (voetballen, hockey, atletiek en zwemmen) of gewoon fietsen of picknicken.

In de derde plaats kan door het opnemen van voorzieningen die het hoofdzakelijk van bezoek "van buiten" moeten hebben, ook nog een regionale of nationale functie aan één of meerdere groengebieden in Almere-Stad worden toegekend. Uiteraard zijn genoemde functies niet streng te scheiden, vooral niet wat het gebruik van de groengebieden betreft. Juist het onderkennen hiervan heeft geleid tot de integratie van deze functies per groengebied. De groengebieden in Almere-Stad zullen in principe te zijner tijd daarmee tegelijktijd buurtpark, wijkpark, stadsdeelpark en stadspark kunnen zijn.

Ook zullen groengebieden in zeer beperkte mate andere dan recreatieve functies kunnen herbergen. Per groengebied en per voorziening zal dan afgewogen moeten worden, waar en hoe deze gerealiseerd kan worden zonder het (recreatieve) karakter van de groengebieden al te zeer te schaden.

2. HET GEBIED 2.P

2.1. Ligging en begrenzing

Dit groengebied is gelegen in het noordoostelijk deel van Almere-Stad (kaart 2). Het wordt in het noorden begrensd door het woongebied 2.C. (in verschillende dichtheden) en door een stadsautoweg (4-strooks, ongelijkvloerse kruisingen en snelheid 70/90 km/uur).

Aan de oostzijde eveneens door zo'n stadsautoweg en aan de zuidzijde door een kernhoofdweg (4-strooks, ongelijkvloerse kruisingen met het langzaam verkeer en snelheid 50 km/uur) met aan de overkant daarvan woongebied. Aan de westkant ten slotte ligt het centrum, bedrijventerrein Randstad.

2.2. Oppervlakte en randvoorwaarden

Het gebied beslaat een oppervlakte van ca. 165 ha, waarvan 90 ha ten westen van de Hoge Vaart en 75 ha ten oosten daarvan. Behalve deze Vaart (50 m breed als vaarwater voor schepen tot 600 ton) is het belangrijkste aanwezige element in het gebied, de zgn. Zuigerplas BZ 14. Deze plas, met een lengte van ca. 700 m en een grootste breedte van 300 m heeft een wateroppervlak van ca. 20 ha.

Het woongebied 2.C. ten noorden van het westelijk deel van 2.P, zal worden bebouwd in de eerste helft van de 80-er jaren. Ook het bedrijventerrein Randstad zal in deze periode in gebruik worden genomen.

2.3. Ontsluitingseisen

Algemeen:

Per geplande voorziening zullen andere ontsluitingseisen gelden, die in dit globale programma summier behandeld zullen worden. De eisen gelden in hoofdzaak voor het parkgebied direct grenzend aan de aanliggende woongebieden.

A. Voetgangers

Het is van belang, dat de eisen t.a.v. de ontsluiting, die voor verschillende voetgangerscategorieën gelden specifieke aandacht krijgen bij het ontwerp van dit groengebied. Allereerst wordt onderscheid gemaakt naar leeftijd.

Kinderen tot 4-6 jaar.

Voor kinderen tot 4 jaar is permanent toezicht uit de woning noodzakelijk. Tussen 4 en 6 jaar wordt de actie-radius groter en is permanent toezicht niet meer nodig en mogelijk. Zeer veilige routes voor hen naar het park zijn een vereiste, terwijl ook een locatie van de voorzieningen op plekken waar geen gevaar van andere voorkeerssoorten te duchten is, noodzakelijk blijft. De voorzieningen dienen vanuit het woongebied in de gaten gehouden kunnen worden.

Ook t.a.v. water en andere gevaren die kinderen bedreigen, dienen preventieve maatregelen genomen te worden.

Kinderen 6-10 jaar.

De actie-radius van deze kinderen wordt groter. Veilige routes naar het park vanuit de woonbuurt is noodzakelijk. Ook routes in het park waarlangs wordt gespeeld (fietsen, steppen, krijgertje spelen, etc.) dienen geen gevaar op te leveren, terwijl een open structuur toezicht zoveel mogelijk garandeert.

Kinderen 10 tot 13 jaar.

De actie-radius wordt groter. Kinderen die verder van de parkrand wonen, zullen er meer en meer op de fiets naar toekomen. Qua veiligheidseisen geldt hetzelfde als voor de vorige categorie.

Kinderen 13 tot 18 jaar.

Naarmate de leeftijd toeneemt, neemt ook de actie-radius toe. Ook aan de toegankelijkheid voor brommers dient aandacht te worden besteed, met name aan het voorkomen dat via (veilige) fietsroutes de brommer hierboven vereiste maatregelen teniet doen.

Bejaarden en invaliden.

Voor bejaarden en invaliden dienen beschutte en gemakkelijke routes van en naar het park te lopen. Eventuele niveau-verschillen dienen d.m.v. flauwe hellingen te worden overwonnen.

B. Fietsers

Voor de fietsers dienen de autovrije routes, zoals deze in het woongebied lopen, op diverse plekken in het park te worden doorgezet. Beschutting, aantrekkelijkheid en veiligheid dienen optimaal te zijn.

C. Bromfietsers

Bromfietsers zullen via primaire routes en via de autoroutes het park moeten bereiken. Ook in het park moet de bromfietser kunnen rijden en wel op de belangrijkste (primaire) fietsroutes. De voorzieningen dienen voor de bromfietsers bereikbaar te zijn.

D. Automobilisten

De automobilisten moeten via een zo kort mogelijke route vanaf de kernhoofdweg bij de voorzieningen kunnen komen, zonder dat zij overlast veroorzaken voor het andere verkeer. In het parkgebied zelf worden automobilisten niet toegelaten. Aan de rand dient enige parkeergelegenheid te zijn.

Wagens t.b.v. onderhoud, bevoorrading, ambulances, e.d. De voorzieningen moeten voor dergelijke wagens goed bereikbaar zijn. In het park zullen zij kunnen komen via de hoofd-fiets-/voetroutes. Aanvullende voorzieningen zijn hiervoor noodzakelijk (afsluitbomen e.d.).

3. BESTEMMINGEN IN HET GEBIED 2.P.

3.1. Inleiding

Zoals de meeste groengebieden binnen Almere-Stad, zal ook het gebied 2.P. functies op verscheidene niveaus gaan vervullen. Vandaar ook, dat de voorzieningen een buurt-/wijk-, een stads-(deel)-, of een nog hogere functie kunnen gaan vervullen, alhoewel exacte grenzen nooit te trekken zijn. Achtereenvolgens zullen de verschillende voorzieningen behandeld worden naar verzorgingsniveau. Het "waarom" van het voorkomen van bepaalde voorzieningen in dit gebied wordt beantwoord in de nota: "Het groen in Almere-Stad", (binnenkort als Flevovericht te publiceren).

3.2. Bestemmingen op buurt- en wijkniveau

3.2.1. Het parkgebied

Situeringseisen.

Ten behoeve van de buurt-/wijkfunctie dient een strook van gemiddeld 100 m breedte langs de woonbebouwing van het gebied 2.C. gereserveerd te worden. Het woongebied ten zuiden van 2.P. dient via ongelijkvloerse kruisingen goed ontsloten te zijn voor voetgangers en fietsers.

Behalve een bufferstrook tussen dit woongebied en de afgrenzende kernhoofdweg dienen bij genoemde kruisingen ook buurt-/wijkparkfuncties te worden gesitueerd.

Oppervlakte.

In totaal dient voor de functie buurt-/wijkpark ca. 40 ha te worden ingericht.

Karakter.

Deze parkachtige randzone moet open zijn, in die zin, dat vanuit de woonbebouwing toezicht op de kleinere voorzieningen mogelijk is. Er wordt gedacht aan voorzieningen, zoals enkele kleuterspeelplaatsen, zandbakken, speelveldjes, trapveldjes, een speelweide, een rolschaatsbaan, een volleybal-/basketbalveld en meerdere zitbanken. Tevens moet rekening worden gehouden met specifieke plekken voor hondentoiletten, daar waar voetgangersroutes het woongebied uitkomen.

3.2.2. Volkstuinen

Functie.

Uit het spreidingsplan voor volkstuinen te Almere-Stad is af te leiden, dat in het onderhavige gebied 2.P. in totaal ca. 15 ha aan volkstuinen moet worden gereserveerd, wat voldoende moet zijn om in de behoeften te voorzien van een deel van de woongebieden 2.C; 2.F; 2.H en 2.I (met name de direct aanliggende delen).

Situeringseisen.

Gezien de nogal uitgerekte vorm van de woongebieden, die deze behoefte aan volkstuinten oproepen, is het wenselijk uit te gaan van een 3-tal volkstuincomplexen, verspreid over het gebied. Een deel van deze tuinen kunnen eventueel in de vorm van nutstuinen in de woonomgeving worden gesitueerd. Een deel (ca. 5 ha) kan als reservering worden gezien en dient uit dien hoofde te worden gesitueerd in het gebied tussen de Vaarten. Fietzers, voetgangers en automobilisten moeten de volkstuinten makkelijk kunnen bereiken.

Oppervlakte.

De complexen tezamen beslaan een oppervlakte van ca. 15 ha bruto, uitgaande van ca. 750 tuinen (variërend in omvang van 100-150 m² per stuk).

Karakter.

De complexen dienen beperkt toegankelijke gebieden te zijn, zeker het nutstuinencomplex in de woonomgeving. Diefstal en vernieling dienen mede door een uitgekiende routing en gedeeltelijke afscheidingen zoveel mogelijk voorkomen te worden.

3.2.3. Tennisbanencomplex

Ten behoeve van een deel van de bewoners van het woongebied 2.H. dient aan de overkant van de kernhoofdweg in 2.P. een tennisbanencomplex (6 banen) te worden opgenomen. De bruto-oppervlakte dient ca. 1 ha te bedragen. Aangezien het betreffende woongebied pas rond 1990 wordt gebouwd, kan worden volstaan met een reservering.

3.3. Voorzieningen op stadsniveau

3.3.1. De Zuigerplas BZ 14

In het gebied is aanwezig de Zuigerplas BZ 14, een kunstmatige waterplas van ca. 20 ha met een nogal grillige, enigszins langgerekte vorm.

Functies.

a. Oeverrecreatie.

Ten behoeve van de oeverrecreatie zal aandacht moeten worden geschonken aan de oeverafwerking. De mogelijkheid moet worden onderzocht een klein gedeelte als zandoever te realiseren.

Verder op meerdere plaatsen tot aan de oever doorlopende open ruimten en een zoveel mogelijk openbaar toegankelijke oeverstrook.

Tevens moet de oever capaciteit bieden aan ca. 40 à 50 sportvissers (oeverlengte ca. 400-500 m), aan de zuidelijke of westelijke oever i.v.m. de overheersende windrichting.

b. Waterrecreatie.

Op de ca. 12.000 inwoners die rondom deze plas wonen, zullen er ca. 60 een boot bezitten, die geschikt is voor dit type vaarwater. Een deel daarvan zal een ligplaats behoeven in deze plas. Te zamen met ca. 10 visbootjes dient er liggelegenheid te zijn voor ca. 40 boten. Tevens gelegenheid bieden voor het surfen.

c. Overige functies.

Rondom en langs de plas moet een dusdanige fiets- én voetpadenstructuur worden aangelegd, dat de plas als visueel aantrekkelijk element het fiets- en wandelgenot ten goede komt.

Op één van de aanwezige "natuurlijke" eilanden in de plas wordt een project "levende huizen" opgenomen.

3.3.2. Kinderboerderij annex natuur-educatiecentrum

Ten behoeve van het natuur-onderricht op scholen in Almere-Stad, is een centraal gelegen natuur-educatiecentrum nodig. Combinatie hiervan met een kinderboerderij vergroot de gebruiks- en recreatieve mogelijkheden van een dergelijk centrum.

Karakter.

Het grootste deel van het centrum bestaat uit buitengebied en maakt als dusdanig deel uit van het parkgebied. Wel is speciale aanleg en intensief onderhoud een belangrijk vereiste. De kinderboerderij (die niet vrij toegankelijk en wél afsluitbaar moet zijn), kan ruimtelijk gecombineerd worden met een buurtcentrum in het woongebied 2.C-west. De verbinding tussen buurthuis/kinderboerderij met het natuur-educatieve buitengebieden in 2.P. kan plaatsvinden d.m.v. een zgn. natuur-educatieve route langs de plas. Vooruitlopend op de bouw van het natuur-educatieve binnengebieden (ca. 1.000 m² vloeroppervlak), kunnen in het genoemde buurthuis enkele ruimten als leslokalen worden ingericht.

Oppervlakte.

In totaal is ca. 5 ha bruto-terreinoppervlakte (incl. 1.000 m² bebouwd) benodigd.

Situering.

Als meest geschikte plaats komt het meest westelijk deel van 2.P. in aanmerking, enerzijds gezien de meest centrale ligging (belangrijk voor het scholenbezoek) en anderzijds gezien de zo kort mogelijke loopverbinding met genoemd buurthuis in 2.C-west.

3.3.3. Pony-manege

Functie.

Ten behoeve van het lesgeven in pony-rijden, is een voorziening binnen het stedelijk Almere-Stad noodzakelijk. De afstanden binnen het Almeregebied zijn zodanig groot, dat vooral voor kinderen het deelnemen aan deze vorm van recreatie ernstig beperkt wordt, indien gebruik zou moeten worden gemaakt van een voorziening buiten Almere-Stad. De groep 5-14 jarigen maakt 55% deel uit van het totaal aantal ruimtes in Nederland. Een goede ontsluiting van een dergelijke voorziening, vooral voor het fietsverkeer (ook bereikbaarheid voor auto's is belangrijk) is noodzakelijk.

Oppervlakte.

Voor deze pony-manege lijkt een reservering van ca. 5 ha een minimum.

Situering.

Aangezien de nadruk moet liggen op het lesgeven, ligt een zo westelijk mogelijke situering van deze voorziening voor de hand. Tevens dient een ruiterroute te worden aangelegd in oostelijke richting, aansluitend op een ruitepadennet in de buitenruimte.

Overige eisen.

Combinatiemogelijkheden met andere recreatievoorzieningen dienen te worden onderzocht; eventueel kan de pony-manege gecombineerd worden met de kinderboerderij.

3.3.4. Midgetgolfbaan

Wellicht mogelijk gecombineerd met reeds genoemde voorzieningen, dient ruimte te worden gereserveerd voor een midgetgolfbaan. Een dergelijk

terrein (bruto-terreinoppervlak ca. 0,5 ha) zal te zijner tijd worden uitgegaan van een vereniging, die ontwerp, inrichting en omheining voor haar rekening dient te nemen (voor situeringseisen zie 3.3.8.).

3.3.5. Sportpark

Op structuurplanniveau is rekening gehouden met een reservering voor een sportpark (in het uiterste noordoosten van Almere-Stad, dus tussen de Vaarten).

Functie.

Dit sportpark dient de volgende functies te vervullen.

Het bieden van plaats aan een voetbalstadion met bijbehorende velden, plaats bieden aan die verenigingen die slechts éénmaal in Almere-Stad zullen voorkomen, zoals baseball, cricket, rugby e.d. Tevens dient er plaats te zijn voor een professionele atletiekbaan.

Oppervlakte.

De diverse sporten vragen de volgende (globale) ruimtebehoefte:

voetbalstadion	4 ha
voetbalvelden	18 ha
atletiekstadion	3 ha
baseball (2 à 3 velden)	5 ha
rugby	2 ha
overige sport (o.a. cricket)	3 ha

Totaal 35 ha

Ten einde het parkachtige karakter metterdaad te bewerkstelligen, zal ca. 10 ha extra groengebied als bruto-terrein benodigd zijn. In totaal een sportpark van 45 ha (bruto).

3.3.6. Reserveringen

In totaal dient ca. 5 ha terrein te worden gereserveerd voor toekomstige, nu nog onbekende, bestemmingen in de recreatieve en/of vrije tijdsfeer; 3 reserveringen à 1 ha en één reservering à 2 ha lijkt een redelijke verdeling.

3.3.7. Watersportcentrum

Bij de peilscheiding tussen de Zuigerplas en de Hoge Vaart dient een reservering te worden opgenomen voor een watersportcentrum. Dit dient zowel voor BZ 14 e.o. als voor de pleziervaart op de Hoge Vaart. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het brengen van boten van het ene op het andere peil.

3.3.8. Horeca-vestiging

Wellicht gekoppeld aan de midgetgolfbaan dient een reservering te worden opgenomen t.b.v. een mogelijke horeca-vestiging. Deze vestiging dient aan de plas te worden gesitueerd en kan dus opgenomen worden bij de reservering voor het watersportcentrum.

Een alternatieve situering voor een horeca-vestiging en een midgetgolfbaan kan worden gevonden bij de manege. Hiervoor dient ruimte te worden gereserveerd.